

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ในวาระที่หนึ่ง ในคราวประชุมครั้งที่ ๖๗/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๖ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน กำหนดเวลาพิจารณา ๕๗ วัน (ครบกำหนดวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑) เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วรายงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเสนอต่อประธานสภาฯ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑ จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และในวาระที่สามมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๒๗ ก วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพและมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ การกำหนดวินัยทางการเงินการคลังด้านรายได้และรายจ่ายทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การบริหารทรัพย์สินของรัฐและเงินคงคลังและการบริหารหนี้สาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ หมวดพร้อมบทเฉพาะกาล ประกอบด้วย บทบัญญัติทั้งสิ้น ๘๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. นิยามศัพท์ เช่น คำว่า

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า (๑) ส่วนราชการ (๒) รัฐวิสาหกิจ (๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ (๔) องค์การมหาชน (๕) ทุณฑินที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล (๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า (๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ (๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน จำกัดที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ (๓) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน จำกัดที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตาม (๑) หรือ (๒) หรือที่รัฐวิสาหกิจตาม (๑) และ (๒) หรือที่รัฐวิสาหกิจตาม (๒) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

“ทุนหมุนเวียน” หมายความว่า กองทุน กองทุนหมุนเวียน เงินทุน เงินทุนหมุนเวียน ทุน หรือ ทุนหมุนเวียนที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการที่อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“เงินนอกงบประมาณ” หมายความว่า บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บ หรือได้รับไว้เป็น ธรรมเนียมหรือตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุหรือกรณีอื่นใด ที่ต้องนำส่งคลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“หนี้สาธารณะ” หมายความว่า หนี้สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ

“คลัง” หมายความว่า ที่เก็บรักษาเงินแผ่นดินของกระทรวงการคลัง และให้หมายความรวมถึงบัญชี เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อการนี้ด้วย

๒. บททั่วไป

๒.๑ กำหนดวินัยสำหรับการดำเนินนโยบายการคลัง การจัดทำงบประมาณ การจัดหารายได้ การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลัง และการก่อหนี้ อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้ ส่วนการกู้เงิน การลงทุน การตรากฎหมาย การออกกฎ หรือการดำเนินการใด ๆ ของรัฐที่มีผลผูกพันทรัพย์สินหรือก่อให้เกิดภาระทางการเงิน การคลังแก่รัฐนั้นต้องพิจารณาความคุ้มค่าต้นทุน และผลประโยชน์ เสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการคลังของรัฐด้วย และกำหนดให้รัฐพึงเสริมสร้างวินัยให้ประชาชนเสียภาษีอากร ให้ครบถ้วนตามกฎหมาย (มาตรา ๖ – มาตรา ๘)

๒.๒ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีต้องรักษาวินัยในกิจการที่เกี่ยวกับแผ่นดินตามพระราชบัญญัตินี้ อย่างเคร่งครัด (มาตรา ๙)

๓. นโยบายการเงินการคลัง

๓.๑ คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ

๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด ซึ่งให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นเลขานุการ และสำนักงานเศรษฐกิจ การคลังปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ กำหนดวินัยการเงิน การคลังเพิ่มเติมจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือในกฎหมายอื่น จัดทำและทบทวนแผนการคลังระยะปานกลาง เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ การงบประมาณ การจัดเก็บรายได้ การบริหารหนี้สาธารณะ การบริหารทรัพย์สิน และปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลังของรัฐ กำหนดสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น สัดส่วนงบประมาณเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ สัดส่วนการก่อหนี้ ผูกพันงบประมาณรายจ่ายข้ามปีงบประมาณ สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณ และสัดส่วนอื่นตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัตินี้ กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลัง กำหนดอัตราการชดเชย ค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย (มาตรา ๑๐ – มาตรา ๑๑)

๒) กำหนดให้การประชุมและการลงมติของคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่คณะกรรมการฯ กำหนด (มาตรา ๑๒)

๓.๒ การดำเนินการทางการคลังและงบประมาณ

๑) กำหนดให้มีแผนการคลังระยะปานกลางเพื่อใช้เป็นแผนแม่บทหลักสำหรับการวางแผนการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐรวมทั้งแผนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีและแผนการบริหารหนี้สาธารณะด้วย ให้คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐจัดทำแผนการคลังระยะปานกลางเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำแผนการคลังระยะปานกลางที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วมาใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐ ในการจัดทำแผนการคลังระยะปานกลางให้แล้วเสร็จภายใน ๓ เดือน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณทุกปี และแผนการคลังระยะปานกลางให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี และอย่างน้อยต้องประกอบด้วย เป้าหมายและนโยบายการคลัง สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ สถานะและประมาณการการคลังซึ่งรวมถึงประมาณการรายได้ ประมาณการรายจ่าย ดุลการคลัง และการจัดการกับดุลการคลังนั้น สถานะหนี้สาธารณะของรัฐบาล และภาระผูกพันทางการเงินการคลังของรัฐบาล (มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖)

๒) กำหนดให้การจัดทำกรอบเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยให้นำแผนการคลังระยะปานกลางมาประกอบการพิจารณาด้วยและให้คำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายงบประมาณ เสถียรภาพและความยั่งยืนทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่าย การจัดเก็บรายได้แผ่นดิน สถานะของหนี้สาธารณะ และความสามารถในการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ (มาตรา ๑๕) ส่วนการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยของรัฐต้องคำนึงถึง ความจำเป็นและภารกิจของหน่วยงานของรัฐที่ขอรับจัดสรรงบประมาณ ฐานะเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐที่สามารถใช้จ่ายได้รวมตลอดถึงรายได้หรือเงินอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐนั้นมีอยู่หรือสามารถนำมาใช้จ่ายได้ ความสามารถในการใช้จ่ายและการก่อหนี้ผู้พันของหน่วยงานของรัฐภายในปีงบประมาณนั้น การปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ และกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นไปเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการทำหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นโดยคำนึงถึงความสามารถในการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา ๑๗)

๓) กำหนดหลักการตรากฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น (มาตรา ๑๘) การเสนอกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดยต้องแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจ่ายเงิน และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ด้วย (มาตรา ๑๙)

๔) กำหนดหลักเกณฑ์การตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๑) งบประมาณรายจ่ายลงทุน ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และต้องไม่น้อยกว่าวงเงินส่วนที่ขาดดุลของงบประมาณประจำปี สำหรับงบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับบุคลากรของรัฐและสวัสดิการของบุคลากรของรัฐต้องตั้งไว้เพียงพอ

(๒) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐซึ่งเป็นหนี้สาธารณะที่กระทรวงการคลังกู้หรือค้ำประกันนั้น ต้องตั้งเพื่อการชำระคืนเงินกู้ ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการกู้เงินอย่างเพียงพอ

(๓) ภาระทางการเงินที่มีกฎหมายบัญญัติให้รัฐบาลต้องส่งเงินเข้าสมทบหรือชดเชยเพื่อการใด ๆ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายให้ตามเวลาที่กฎหมายกำหนด

(๔) ภาระทางการเงินเพื่อชดเชยต้นทุนทางการเงินและการบริหารจัดการ รวมทั้งความเสียหายจากการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา ๒๘ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายให้ในโอกาสแรกที่กระทำได้

(๕) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นนั้น ให้ตั้งได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ การเยียวยาหรือบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติสาธารณะร้ายแรง และภารกิจที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วนของรัฐเท่านั้น (มาตรา ๒๐)

(๖) การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้กระทำได้เมื่อมีเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้ จ่ายเงินระหว่างปีงบประมาณ (มาตรา ๒๑)

(๗) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ตั้งได้เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น (มาตรา ๒๒)

๕) กำหนดให้มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายแก่หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการให้เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ (มาตรา ๒๓)

๖) กำหนดให้การโอนงบประมาณรายจ่ายระหว่างหน่วยงานของรัฐจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะมี กฎหมายอนุญาตให้กระทำได้ (มาตรา ๒๔)

๗) กำหนดหลักการเสนอกฎหมาย

(๑) การเสนอกฎหมายที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐไม่ต้องนำเงินรายได้หรือเงินอื่นใดส่งคลัง ให้กระทำได้เฉพาะในกรณีมีความจำเป็นและเกิดประโยชน์ โดยจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง ก่อนเสนอกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๒๕)

(๒) การเสนอกฎหมายที่มีบทบัญญัติให้จัดเก็บภาษีอากรหรือค่าทำเนียมเพิ่มขึ้นจากที่กำหนด ไว้ในกฎหมายเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้นหรือเพื่อการหนึ่งการใด เป็นการเฉพาะจะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีการจัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นรายได้ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา ๒๖)

๘) กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณ หรือภาระทางการคลังในอนาคตตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐกำหนดให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็น ผู้รับผิดชอบการดำเนินการนั้นจัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการฯ ขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๒๗)

(๑) การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ โดยรัฐบาล รับภาระจะชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ในการดำเนินการนั้นให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่อยู่ในหน้าที่และ อำนาจตามกฎหมายและอยู่ภายในวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น (มาตรา ๒๘)

(๒) หน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายจัดทำบัญชีสำหรับการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือ โครงการ เสนอต่อรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ (มาตรา ๒๙)

๙) กำหนดให้กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลัง ให้เป็นไปตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงการคลังที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐกำหนด (มาตรา ๓๐)

๔. วินัยการเงินการคลัง

๔.๑ รายได้

๑) รายได้ ได้แก่ รายได้แผ่นดินและให้หมายความรวมถึงเงินที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้ เป็นกรรมสิทธิ์ แต่มีกฎหมายบัญญัติให้นำไปใช้จ่ายเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐได้ และกำหนดให้การ จัดเก็บรายได้แผ่นดินที่เป็นภาษีอากรจะกระทำมิได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย และการยกเว้นหรือการลดภาษี อากรใด จะกระทำมิได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ให้อำนาจจัดเก็บภาษีอากรนั้น (มาตรา ๓๑ -มาตรา ๓๓)

๒) บรรดาเงินที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ ไม่ว่าจะได้รับตามกฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือได้ชำระตามอำนาจหน้าที่หรือสัญญา หรือได้รับจากการให้ใช้ทรัพย์สินหรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการ ให้นำส่งคลังตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น หรือกรณีเมื่อมีเหตุผลอันสมควรตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดยกเว้นให้ไม่ต้องนำส่งคลัง ได้แก่ เงินที่ได้รับในลักษณะค่าชดเชยความเสียหายหรือสิ้นเปลืองแห่งทรัพย์สินและจำเป็นต้องจ่ายเพื่อบูรณทรัพย์สินหรือจัดให้ได้ทรัพย์สินคืนมา เงินรายรับของหน่วยงานของรัฐที่เป็นสถานพยาบาล สถานศึกษาหรือสถานอื่นใดที่อำนวยความสะดวกเป็นสาธารณประโยชน์ หรือประชาสงเคราะห์ เงินที่ได้รับในลักษณะผลพลอยได้จากการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ หรือเงินที่ได้รับจากการจำหน่ายหุ้นในนิติบุคคลเพื่อนำไปซื้อหุ้นในนิติบุคคลอื่น (มาตรา ๓๔)

๓) การกั้นเงินรายได้ให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้น หรือเพื่อการหนึ่งการใดเป็นการเฉพาะจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะอาศัยอำนาจตามกฎหมาย (มาตรา ๓๕)

๔) การจัดสรรเงินกำไรสุทธิของรัฐวิสาหกิจเพื่อนำส่งคลังให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น (มาตรา ๓๖)

๔.๒ รายจ่าย

๑) การก่องหนี่ที่ผูกพันการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือเงินอื่นของหน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นไปอย่างโปร่งใส คุ่มค่า และประหยัด โดยพิจารณาเป้าหมาย ประโยชน์ที่จะได้รับ ผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐและต้องเป็นไปตามรายการและวงเงินงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานของรัฐนั้น ต้องพิจารณาภาระทางการเงินที่เกิดขึ้น และข้อผูกพันในการชำระเงินตามสัญญาและประโยชน์ที่รัฐจะได้รับด้วย และให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีใช้ส่วนราชการ ต้องจัดให้มีการวางหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นบัญญัติไว้ โดยต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ (มาตรา ๓๗ และ มาตรา ๔๒ - มาตรา ๔๓)

๒) กำหนดให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินมีหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือกฎ หรือตามที่ได้รับอนุญาตให้จ่าย การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๓๘ - มาตรา ๓๙)

๓) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินจากคลังเป็นเงินทตรงราชการเพื่อส่วนราชการใช้ทตรงจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยหรือเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติราชการในต่างประเทศหรือตามข้อผูกพันในการกู้เงินจากต่างประเทศหรือเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่สามารถรอการเบิกเงินจากงบประมาณได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เงินที่ขอเบิกจากคลัง ถ้าไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมดให้หน่วยงานของรัฐผู้เบิกนำส่งคืนคลังโดยไม่ชักช้า (มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑)

๔.๓ การจัดให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินและการบริหารทรัพย์สินของรัฐ

๑) กำหนดหลักเกณฑ์การบริหารจัดการทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองหรือการกำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง และกำหนดให้ทรัพย์สินของแผ่นดินและทรัพย์สินที่ตกเป็นของแผ่นดิน ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด ๆ ให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลรักษาและบริหารทรัพย์สินนั้น เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ การบริหารจัดการการเงินของหน่วยงานของรัฐต้องกระทำด้วยความระมัดระวังรอบคอบและมีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมด้วย ส่วนการบริหารเงินคงคลังให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังโดยต้องรักษาไว้ในระดับที่จำเป็น เพื่อให้มีสภาพคล่องเพียงพอสำหรับการเบิกจ่ายเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและต้นทุนในการบริหารสภาพคล่องด้วย (มาตรา ๔๔ - มาตรา ๔๗)

๒) กำหนดให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ หรือตามกฎระเบียบของหน่วยงานของรัฐ โดยเคร่งครัด ต้องดำเนินการด้วยความสุจริต คุ่มค่า โปร่งใสมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและตรวจสอบได้ (มาตรา ๔๘)

๔.๔ การก่อหนี้และการบริหารหนี้

๑) การก่อหนี้และการบริหารหนี้สาธารณะและหนี้ของหน่วยงานของรัฐต้องเป็นไปตามกฎหมาย และอยู่ภายใต้ขอบวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐผู้กู้ สัดส่วนเพื่อใช้เป็นกรอบในการบริหารหนี้ สาธารณะ

๒) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐประกาศกำหนดสัดส่วนหนี้สาธารณะ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ (ภาระหนี้ของรัฐบาล ประกอบด้วย ต้นเงินกู้ ดอกเบี้ย ค่าใช้จ่าย และหนี้เงินกู้ที่ต้องชำระในแต่ละปีงบประมาณ) สัดส่วนหนี้ สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด สัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อ รายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ และสัดส่วนอื่น ๆ แล้วรายงานให้รัฐมนตรีทราบ และเปิดเผยต่อสาธารณชน รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย โดยมีการทบทวนสัดส่วนอย่างน้อยทุก ๓ ปี และรายงานให้ คณะรัฐมนตรีทราบด้วย นอกจากนี้ กฎหมายกำหนดให้กระทรวงการคลังรายงานสัดส่วนหนี้ที่เกิดขึ้นจริงต่อ คณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐทุก ๖ เดือน (มาตรา ๕๐ และ มาตรา ๕๑)

๓) กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติในการกู้เงินของรัฐบาล และการค้าประกันการชำระหนี้ของ หน่วยงานของรัฐโดยรัฐบาล ให้ปฏิบัติตามที่บัญญัติในกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะโดยเคร่งครัด (มาตรา ๕๒) การกู้เงินของรัฐบาลนอกจากที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะให้กระทรวงการคลังกระทำก็ได้แก่ โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ตราขึ้นเป็นการเฉพาะ และเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน และอย่างต่อเนืองเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติของประเทศโดยไม่อาจตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ทัน (มาตรา ๕๓)

๔) กำหนดให้การเบิกจ่ายเงินกู้ตามกฎหมายกู้เงินที่ตราขึ้นเป็นการเฉพาะและให้หน่วยงานของรัฐ ที่ใช้จ่ายเงินกู้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการกู้เงินและระเบียบการเบิกจ่ายเงินกู้ อย่างเคร่งครัด ใช้จ่ายเงินกู้โปร่งใส คุ่มค่า และประหยัด (มาตรา ๕๔)

๕) กำหนดให้การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ หรือเมื่อมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ ให้กระทรวงการคลังดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานะของเงินคงคลัง โดยคำนึงถึงประมาณการรายได้และแผนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ กระทรวงการคลัง อาจพิจารณาปรับลดวงเงินที่จะกู้ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมเมื่อปรากฏว่าในระหว่างปีงบประมาณรัฐบาล สามารถจัดเก็บรายได้เกินกว่าประมาณการหรือมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณต่ำกว่าประมาณการ (มาตรา ๕๕)

๖) กำหนดให้การกู้เงินเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ ในกรณีจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินนอกเหนือจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีและต้องใช้เป็นเงินตราต่างประเทศ ให้กระทำ ได้เฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องดำเนินการโดยไม่อาจใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายได้ โดยต้องมี การกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ แผนงานหรือโครงการ และ จำนวนเงินกู้ตามแผนงานหรือโครงการนั้นด้วย และเมื่อได้มีการใช้จ่ายเงินกู้แล้วให้ติดตามประเมินผลและรายงานผล การใช้จ่ายเงินกู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และกำหนดให้เงินที่ กระทรวงการคลังกู้ตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๖ ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบใช้จ่ายเงินกู้นำไปใช้จ่าย ตามแผนงานหรือโครงการจนเสร็จสิ้นแล้ว หากยังมีเงินเหลือหรือไม่มีการดำเนินการหรือไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ จ่ายตามแผนงานหรือโครงการนั้นอีกให้นำส่งคลัง (มาตรา ๕๖ -มาตรา ๕๙)

๗) กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการจัดทำแผนการกู้เงินและการบริหารหนี้เงินกู้ของหน่วยงานของรัฐ โดยก่อนเริ่มปีงบประมาณใดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนฯ ที่จะกระทำในปีงบประมาณนั้น ส่งให้กระทรวงการคลัง และเมื่อได้มีการกู้เงินแล้วให้รายงานต่อกระทรวงการคลังเพื่อทราบด้วย และ ต้องจัดทำรายงานการกู้เงินประจำปี งบประมาณและสถานะหนี้เงินกู้คงค้างเสนอต่อกระทรวงการคลังภายใน ๓๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๖๐)

๔.๕ เงินนอกงบประมาณและทุนหมุนเวียน

๑) กำหนดหลักเกณฑ์ให้มีเงินนอกงบประมาณเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่หรือ การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการมีเงินนอกงบประมาณนั้น เงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐให้นำมา ผากไว้ที่กระทรวงการคลัง เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นหรือได้ทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเป็น อย่างอื่น ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงิน นอกงบประมาณหรือมีเงินนอกงบประมาณมากเกินไปสมควร ให้กระทรวงการคลังเรียกให้หน่วยงานของรัฐนำเงิน ดังกล่าวส่งคลัง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๖๑ -มาตรา ๖๒)

๒) กำหนดให้การจัดตั้งทุนหมุนเวียนให้กระทำได้แต่โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเท่านั้น โดยต้องมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งที่ชัดเจนและเป็นกรณีที่เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามหน้าที่ เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม และเหมาะสมที่จะอนุญาตให้นำรายรับจาก การดำเนินกิจกรรมนั้นสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้รวมถึงไม่ซ้ำซ้อนกับทุนหมุนเวียนที่จัดตั้งไว้แล้ว การขอจัดตั้ง การบริหาร การประเมินผล การรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน เว้นแต่จะมี กฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (มาตรา ๖๓)

๔.๖ การคลังท้องถิ่น

๑) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดเก็บรายได้ให้เพียงพอในการจัดทำบริการ สาธารณะและกิจการสาธารณะ (มาตรา ๖๔)

๒) กำหนดหลักการจัดทำงบประมาณ การใช้จ่าย การก่องหน้ผูกพัน และการบริหารทรัพย์สิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยต้องพิจารณาผลสัมฤทธิ์ ความคุ้มค่า ความประหยัด และภาระทางการคลังที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย (มาตรา ๖๕)

๓) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำงบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้พิจารณา ฐานะการคลัง ความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณ การจัดเก็บรายได้ในปีงบประมาณนั้นโดยต้องปฏิบัติตาม กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพระราชบัญญัตินี้ และการก่องหน้ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ถ้าเป็นการกู้เงินหรือ การออกพันธบัตรให้อยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องที่ได้กำหนดขึ้นตามกฎหมาย ว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะด้วย ส่วนการกู้เงินที่เป็นการกู้เงินจากต่างประเทศหรือกู้เป็นเงินตราต่างประเทศ ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีก่อนด้วย (มาตรา ๖๖ -มาตรา ๖๗)

๕. การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ

๕.๑ กำหนดให้กระทรวงการคลังทำหน้าที่

๑) กำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ให้หน่วยงานของรัฐ (ที่ไม่ใช่ รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียน) จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชี ภาครัฐ ส่วนหน่วยงานที่เป็นรัฐวิสาหกิจให้จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นทุนหมุนเวียน ให้จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามที่กฎหมายว่าด้วยการบริหาร ทุนหมุนเวียนกำหนด (มาตรา ๖๘)

๒) จัดทำบัญชีการเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ (มาตรา ๗๓)

๓) จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุดเสนอต่อรัฐมนตรีภายใน ๔๕ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณนั้น โดยให้รัฐมนตรีรายงานต่อคณะรัฐมนตรี ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อเสนอต่อรัฐสภาภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (มาตรา ๗๔)

๔) จัดทำรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

(๒) งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ งบกระแสเงินสด และรายงานการรับจ่ายเงิน

ประจำปีงบประมาณและจัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (เพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจัดทำรายงานผลการตรวจสอบงานการเงินแผ่นดินรายงานผลการตรวจสอบ รายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณตามมาตรฐานการรายงานผลการตรวจสอบที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ) และให้กระทรวงการคลังเสนอรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณพร้อมด้วยรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาภายใน ๒๑๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (มาตรา ๗๕)

๕) จัดทำรายงานสถานะหนี้สาธารณะ หนี้ภาครัฐ และความเสี่ยงทางการคลัง ในวันสิ้นปีงบประมาณ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการเพื่อทราบภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๗๖)

๖) จัดทำรายงาน

(๑) รายงานการเงินรวมของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลจากรายงาน การเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณตามมาตรา ๗๕ และรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๗๐ ยกเว้น รายงานการเงินของรัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) รายงานการเงินรวมของรัฐวิสาหกิจ

(๓) รายงานการเงินรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) รายงานการเงินรวมภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลจากรายงานการเงินรวมของรัฐบาลและ หน่วยงานของรัฐตาม (๑) รายงานการเงินรวมของรัฐวิสาหกิจตาม (๒) และรายงานการเงินรวมขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตาม (๓) ทั้งนี้ รายงานตาม (๑) ถึง (๔) ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายใน ๒๑๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (มาตรา ๗๗)

๗) ทำรายงานความเสี่ยงทางการคลังประจำปี ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เสนอต่อ คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำแผนการคลังระยะปานกลาง และเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ (มาตรา ๗๘)

๕.๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทำหน้าที่

๑) จัดให้มีผู้ทำบัญชีตามหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อจัดทำบัญชีและ รายงานการเงินตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๙)

๒) จัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน และงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินทั้งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใด รวมถึงการก่อหนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกำหนดในกรณีที่มีความจำเป็นหน่วยงานของรัฐจะขอ ทำความตกลงกับกระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินประจำปีซึ่งมิใช่ปีงบประมาณก็ได้ โดยภายใน ๙๐ วัน นับแต่

วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง ให้หน่วยงานของรัฐนำส่งรายงานให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบและนำส่งกระทรวงการคลังด้วย (มาตรา ๗๐)

๓) นำส่งรายงานการเงินประจำปีพร้อมกับรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ และกระทรวงเจ้าสังกัด ยกเว้นรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการให้นำส่งให้คณะรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง และสำนักงบประมาณ และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย ทั้งนี้ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน (มาตรา ๗๒)

๔) จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด (มาตรา ๗๙)

๕.๓ กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ผู้สอบบัญชี) ตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลังโดยให้ตรวจสอบรายงานผลการตรวจสอบตามนโยบาย หลักเกณฑ์และมาตรฐานที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด (มาตรา ๗๑)

๖. การตรวจเงินแผ่นดิน (หมวด ๕)

กำหนดให้การตรวจเงินแผ่นดินต้องกระทำด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เที่ยงธรรม กล้าหาญ ปราศจากอคติ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ในกรณีมีการกระทำผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ การสั่งลงโทษทางปกครองให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน (มาตรา ๘๐)

๗. บทเฉพาะกาล

๗.๑ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ จัดทำแผนการคลังระยะปานกลางให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๑)

๗.๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีใช้รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียนจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๘ ภายในระยะเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๔)

๗.๓ กำหนดให้กระทรวงการคลังดำเนินการจัดให้มีรายงานการเงินตามมาตรา ๗๗ (๓) และ (๔) ภายในระยะเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๗.๔ กำหนดบทเร่งรัดเพื่อให้มีการดำเนินการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือหลักเกณฑ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้มีผลบังคับใช้ต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๖)

๗.๕ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีตามมาตรา ๖๙ ให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีของหน่วยงานของรัฐซึ่งทำหน้าที่อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับทำหน้าที่ต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้กระทรวงการคลังจัดทำหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ